

Tórshavnar handilsskúli

Hesir næmingar hava tikið prógv.

Kyndil til Danmarkar

Fótbóltsdystur var í gjárkvöld íð millum B 36 1. lið og lið úr Kyndli. Kyndil ætlar nú at fara at luttaka í fótbóltskapping eisini.

29. júlí fer 1. lið Kyndils til Danmarkar at kappast í hondbólti móti liðum í København, Helsingor og Aarhus. Leikararnir skulu eisini vitja hin nýggja ungdomsskúlan, sum avhaldsfelagini hava stovnað í Eistrupholm í Mið-Jútlandi.

Luttakararnir verða 20, og ferðin varar 3 vikur.

Olav Askildsen, Wilhelmina Berg, Øssur Berghamar, Christian Christiansen, Brynhild Djurhuus, Edith Godtfred, Hilmar Heinesen, Kaj Højgaard, Halgerd Jacobsen, Jenny Joensen, Sofus Joensen, Hans Mortensen, Sólfríð Olsen, Ása Holm Petersen, Arnfinnur Poulsen, Gunnvor Simonsen, Asta Skora Stein, Kári Slettanes, Henry Steingrund, Enla Tróndheim, Hildur Lund Jacobsen, Janet Lund Jamesson, Leivur Jóanes-Jóaneson, Vestarr Ludvíksson, Hansa Nolsøe, Ásbjörg Olsen, Margit Olsen, Odvor Olsen, Kirstin Poulsen, Malla Winther Marjun Zachariassen, Rannvá Oregaard.

Stórsigur . . .

veiduni bara til fiskimenn var tað sama sum ein 20 oyru hækkan av fiskaprisinum til býtingar helvt um helvt til fiskimenn og skipaeigarar.

Prisurin vildi so í venuleikanum verið fyrri fiskimenn javnt við ein avreiðingarprið til líka býtingar fiskimanna og skipaeigaranna millum:

Grundprisur	65 oyru
Prisviðbót (bara til fiskimenn 10 oyru) til býtingar	20 oyru
Hækking frá fiskakeyparum	10 oyru
Tilsamans	95 oyru

Hetta forkomu so hinir flokkarnir, harundir tjóðveldið.

Hví gjörði tjóðveldið hetta? Svárið hevur Jóhan Simonsen givið í útvarpinum, so alt Føroya fólk hoyrdi tað.

Ja, hann segði, at tjóðveldið vendi við og gekk ímóti javnaðarmonnum, tí teir høvdu hoyrt, at javnaðarmenn høvdu gjørt, at lyfti um at hækka fiskaprisin, og javnaðarmenn kundu so gera málið til politiskan sigur fyrri seg.

Altso: tjóðveldið vildi heldur, at fiskimenn ikki skuldu fáa hækkaðan fiskapris, enn at javnaðarmenn skuldu hava avrikað prishækkingina til frama fyrri fiskimenn.

Og hesia maður torur aftur at biðja fiskimenn velja seg!

Í fiskivinnunevndini, tá ið tingið kom saman aftur, settu so javnaðarmenn fram uppskot

um eina hækking av minstulónini til 1000 kr. og prisviðbótini til 10 oyru fyrri dekkisfór og 13 oyru fyrri opnar bátar.

Tað var eydnast javnaðarmonnum at fáa hinar samgongu flokkarnar á figgjarlógini at hækka tilskotið til lonjavnar-grunnin við nokrum hundradum tusund krónum. Hetta aftrat tí, sum grunnurin var mettur til at hava av avlopi við tað, at fleiri og fleiri fór — øll tey nýggju — metast at sleppa undan at koma á minstulónina, kundi greiða minstulónarhækking og prisviðbótahækking.

Tjóðveldið helt uppá uppskot sitt, sum eingin inntøka var til, meðan fólkaflokkurin — eisini uttan uppskot um okta inntøku til grunnin — hevði uppskot um 15 oyru kg í prisviðbót (hevði í fjór í nevndini ikki viljað hoyrt um hvorki minstulónar- ella prisviðbótahækking). Hetta uppskotið um 15 oyru tveittu teir á tingborð, tá ið nevndararbeiðið var liðugt! Tveittu tað uttan uppskot um inntøkuketing.

Sambandsmenn vóru treyðir at fáa at geva svar, um teir vildu vera við.

Javnaðarmenn settu so sitt uppskot fram.

Tá komu sambandsmenn við uppskoti um prisviðbót, ið lá nakað javnt við javnaðarmanna uppskotið, men settu ikki minstulónina til meira enn 950 kr.

Javnaðarmenn settu við 3. viðgerð broytingaruppskot, ið hækkaði prisviðbótina til 15

oyru kg av fiski frá opnum bátum og 13 oyru kg av fiski frá dekkisfór.

Um ikki fleiri fór enn seinasta ár komu á minstulónar-grunnin, kundi grunnurin klára hetta. Uppskotið var so stutt gjaldliga forsvarligt.

Men so komu sambandsmenn við broytingaruppskoti at seta prisviðbótina til 15 oyru eisini fyrri dekkisfór.

Hetta var nakað meiri enn konir menn mettu lonjavnar-grunnin — sjálvt við tilskot-hækkanini á figgjarlógini — at kunna klára.

Men av tí, at sambandsflokkurin sum ein av stjórnarflokkunum og sum uppskotstillari var skyldugur at ganga við til inntøkur at rinda eitt møguligt hall á grunninum við, samtyktu javnaðarmenn við endaligu avgerðina at greiða atkvøðu fyrri at prisviðbótin fyrri útróðrafisk skuldi setast eisini fyrri fisk hjá dekkisfór.

Samtykt varð so av øllum tingmonnum at lógfesta minstu lónina til 1000 kr., soleiðis sum javnaðarmenn høvdu uppskot um, og at prisviðbótin fyrri útróðrafisk skuldi verða 15 oyru kg fyrri fisk bæði frá opnum bátum og dekkisfór.

Uppskotið frá Leon Joensen um 950 kr. varð ikki samtykt líka so lítið sum uppskotið frá tjóðveldinum og fólkaflokkinum við øngum inntøkum.

Tað stuttliga og forvitnisliga við hesum málum um minstulón og prisviðbót er, at fólkaflokksmenn og sambandsmenn langa tíð vóru í hørðum stríð móti.

Men so, tá ið tað varð hesum flokkum greitt, at mótsøðan ikki átti meirlutun í fólkunum aftan fyrri seg, góvu teir ikki bara eftir, men fóru longri, enn inntøkurnar til grunnin við vissu kundu gjalda.

Vit javnaðarmenn høvdu so stutt stórsigrað men vit kendu okkara ábyrgd fyrri, at tað, ið varð samtykt við teirra atkvøðum, mátti verða gildið.

Hækkingin av prisviðbótini var kanska í stívara lagi fyrri sjálvan grunnin.

Men sambandsmenn eru sum sagt sum ein stjórnarflokkurin og sum ein uppskotsstillari skyldugur at vera við til uppskoytisinntøkur til lonjavnar-grunnin, um grunnurin møguligt verður at venta í.

Í treysti til hetta greiddu allir javnaðarmenn atkvøðu fyrri at seta í lógina 1000 kr. í minstulón og 15 oyru kg fyrri allan fisk, ið verður avreiddur í Føroyum.

Langt og tungt var stríðið. Lyfti um at royna at vinna stríðið fyrri 1000 kr. er gingið út.

Aftrat er prisviðbótahækkingin vunnin frá 2 oyrum til 15 oyru kg sum uppskoyti til fiskimannapartin.

Arbeiðið

við bygging av tannklinikk á Tvøroyri verður her alment útbúið.

Hetta arbeiði viðvíkur umbygging av eldri timburhúsi og aftratbygging.

Tekningar og skrivlig frágreiðing eru at fáa á sóknarskrivstovuni.

Tilboð mega vera sóknarstýrinum í hendi áðrenn 1. júlí 1962.

Sóknarstýrið skilar sær rætt til at velja ímillum tey innkomnu tilboð ella einki at taka.

Tvøroyri, hin 8. júní 1962.

Froðbiar Sóknarstýri

Í miðjum garðinum stoðga flaggberararnir, seta s'engurnar í tanið, og allur riðilin s'ær ring um teir, dansar kvæðið at enda. Hásiðarligt og hugtakandi ljómar hetta gamla kvæðið út yvir býin, vekur samlið og veitshugag í sinninum. Einku óljóð. Sjálvst bormini, sum við eru, halda seg kvirr og lýða á.

Tá ið kvæðið er at enda, og dansurin stoðgar, fer harra Punt-havn við flaggberunum og nokrum av tí káta liðinum hátíðarliga at durunum hjá skúlastjóranum og bangar. Eingin svarar. Hann bangar harðari. Nei, einki hoyrist. Nú banga allir í senn og tað av grimd. Tá leður ein gomul, vindgosið arbeiðskona hurðina upp og hyggur út, starir láturmild at teimum, men sigur einki.

Harra Punt-havn spyr reysmæltur: »Er húsbóndin innan-halla?

Arbeiðskonan kemur tætt inn í eyguni á honum, heldur oyrað fyrri og sigur: Ha? Eg eri so deyv, velsignað.«

Tá rópar blaðstjórin so harðan og fettir sær á: »Er húsbóndin innanha?«

Nei, ikki hoyrði arbeiðskonan, bað hann royna aftur, so tók hon nakrar gráar vangafjaðrar burtur frá hinum oyranum og helt tað fyrri munnin á honum. Aftur mátti harra Punt-havn í allari sínari spekt rópa. Tá kom liv í hina gomlu:

»Ha, hvat siga tygum — súsandí pinnada! Nei, mín sann, um eg skilji hetta nýggja føroyska.«

Tá rópti ein av hinum, um skúlastjórin var inni.

»Á skúlastjórin. Nei, velsignað, hann er ikki inni. Bæði hann og konan fóru í býin, og so dolsk var eg, at ikki spurdi eg, hvar tey fóru.«

»Hatta kundi tú sagt beinan vegin, tín gamla handsneida,« svarar onkur.

Harra Punt-havn s'eing út aftur á tanið. Eitt sindur illa við, tá hann kendi á sær, at hesi geylini á ta deyvu arbeiðskonuna

høvdu tikið tann hátíðarliga dámin av øllum tiltakinum. Men hann vendir sær móti fólkunum og sigur:

»Tað er líkt til, at enn á døgum duga summir menn at kasta hvørsvsjón yvir seg. Her er eingin undir lónini, sum veit at siga okkum, hvar skúlastjórin er at finna.«

Tormaður og Elspa teska sín ámillum, at tað var fyrri neyðini, eingin var inni. Tey standa í skugganum í innongongdini til garðin.

Tá koma húðaskógvamennir aftur, tigandi og niður fyrri komnir á at líta, fara stillisliga til blaðstjóran og lata hann vita, at teir finna ikki Tormann, hvorki uppi ella niðri: »Vit hava verið har, hann býr. Men tey hava ikki borið eyga við hann, síðan hann fór í skúla í morgun. Í skúlanum hevur hann ikki verið, og har hann er vanur at ganga, hevur eingin sæð hann. Við ferðabátunum er hann ikki farin, tí vit hava verið og spurt, so vit óttast fyrri, at hann ja, at hann hevur bein fyrri sær. Vtt mugu seta fólk út at leita eftir honum.«

Harra Punt-havn stríkar hógvuna av hovdinum og sigur djúp-mæltur: »Tað er líkt til, at hetta er vorðið ein sorgarleikur. Tann unga vónin í okkara tjóðskaparors'u, Tormaður Andras-son er horvin, og meðan ræðast fyrri, at honum er hend ein vanlukka. Tí mugu vit slita kravgonguna á hesum sinni, og fara allir menn at leita. Skuðu vit fingið góð tíðindi, áðrenn liður ov langt út á kvöldið, kundu vit hittast aftur her.«

Tá varð togn í skúlagarðinum. Tað fór sum ein kaldur gjóstur gjøgnum mannarnógvuna. Fyrri Tormann og Elspu kendist tað, sum ein kleimin risahond tók niður á hálsin á teimum og rubbaði samanum. Tey hoknaðu í knønum og stóðu og svolgdu, sum vóru tey við at kóðna. Ljóðliga smuga tey sær burtur, oman gjøgnum býin og at húsum. Tað fæll ikki eitt orð millum teirra, fyrr enn tey vóru innkomnir. Tá fer Tormaður at lea, blakar seg niður á ein sess og dórker: »Hetta er jú bert óvita-